

- בלמס -

לשכת
מדור תלונות ציבור ארצי וחופש מידע
המשפטי
טלפון: 02-5426020
פקס: 02-5898823
י"ג סיון, תשע"ט , 16 יוני, 2019
סימוכין: 58005919
מס' תיק פניות (מש"י): 56483
מס' חופש מידע 338/19

לכבוד
עו"ד דנה יפה
באמצעות דוא"ל:
Dana.y@mail.huji.ac.il

ח.ג.,

הנדון: בקשת חופש מידע 338/19: מידע אודות פעילות קצין "שיימינג"
שמונה במשטרה
בסימוכין ל: פנייתך מיום 01/05/2019

1. בפנייתך שבסימוכין ביקשת לקבל המידע הבא:

א. מידע אודות קצין השיימינג-

1. כמה קצינים מונו לתפקיד זה ובאיזה היקף משרה הם פועלים.
2. הדירוג של המשרה הזו, ותנאי הסף כדי להתמנות אליה.
3. תהליך הכשרה של מי שמונה למשרה זו, ככל שקיים.

ב. כמה פניות משוטרים אל קצין השיימינג נעשו מאז שמונה, ומהו נוהל הפניה אליו, ככל שקיים כזה. לכמה מבין הפניות הללו נתן קצין השיימינג סיוע, ומהו הסיוע שניתן.

ג. נוהל העבודה של קצין השיימינג ובכלל זאת:

1. אמות המידה להכרעה אילו מהפרסומים מהווים 'שיימינג' המתאים לטיפולו.
2. פעולות הנעשות לצורך איתור פרסומים נגד שוטרים ברשת האינטרנט.
3. הפעולות שנעשות לצורך הסרת הפרסום באופן וולונטרי אל מול גורמים פרטיים, וכמה נעשו מיום מינוי של קצין השיימינג.
4. הסיוע המשפטי בהליכים אזרחיים המוצע לשוטר שפנה לקצין השיימינג, ומעורבות הקצין בהליך לאחר הגשת כתב התביעה.

- ד. מהו פירוט התקציב המוקצה לעבודתו של קצין השיימינג, ובכלל זאת:
1. תקציב לצורך איתור פרסומים פוגעניים כנגד שוטרים ברשת האינטרנט.
 2. תקציב לצורך הסרת הפרסומים ברשתות החברתיות, ככל שמתקצב על ידי משטרת ישראל.
 3. תקציב לצורך ניהול הליכים אזרחיים כנגד מי שפרסם פרסומים כאמור.
2. לאחר שבחנו את הבקשה ושקלנו את השיקולים הרלבנטיים החלטנו להיענות לבקשתך.
3. בראשית המענה, מפורט להלן רקע ומידע כללי אודות תחום האלימות ברשת כנגד שוטרים:
- בחודש ינואר 2017 קיבל מדור מאוימים את האחריות לטיפול בתחום אלימות ברשת נ' שוטרים. מדובר בתחום חדש שלא היה קיים לפני כן במשטרת ישראל.
- הקמת התחום היא כתוצאה ממסקנות של ועדה שהקים המפכ"ל לשעבר, רני"צ רוני אלשיך, אשר קבעה כי על הארגון לגבש דרך לסייע לשוטר הנפגע על רקע עבודתו.
- בחודש אוגוסט 2017 התפרסם הנוהל הסופי המגדיר את תחומי האחריות של כלל הגורמים המטפלים בשוטר שנפגע מפרסום ברשת.
- נוהל הטיפול בפרסום פוגעני נגד שוטרים ברשת, הנו נוהל משולב מס' 90.028.223. הנוהל מכיל סעיפים הקשורים לטיפול המודיעיני בעבירות איומים והסתה – ועל כן לא ניתן לפרסמו, כפי שיפורט גם בהמשך.
4. בנוגע לסעיף א'-1 לבקשתך - הגורמים המטפלים בתחום הם אגף השיטור, אח"מ, אמ"ש, יועמ"ש המשטרה, את"ק (דוברות וניו מדיה) ומשרד המשפטים.
- א. הקצינים שמונו כקציני "שיימינג" הם:
- קצין אחד בדרגת רפ"ק במדור מאוימים / חטיבת אבטחה ורישוי / אגף השיטור מטא"ר – המרכז את הטיפול בתחום (ר' תחום אלימות נגד שוטרים ברשת).
 - בכל מחוז קיים קצין חקירות שמונה לרפרנט מחוזי המרכז את הטיפול בתחום.
 - מדובר במטלה נוספת על תפקידו הקבוע כק' חקירות במחוז – ולא בתפקיד עיקרי.
 - קצינים נוספים מונו באמ"ש, יועמ"ש, את"ק (תקשורת וקהילה / דוברות) וכן באת"ן (קצין אחד בכל אגף הנ"ל). גם עבודת קצינים אלה נוספה לתפקידם הקבוע.

- על הקצינים להיות בקשר עם ר' תחום אלימות ברשת ולרכז את הטיפול בתחומם המקצועי.
- תקן במשרד המשפטים :
- משטרת ישראל מממנת תקן ביחידת הסייבר בפרקליטות המדינה לשם קבלת שירות הסרת תוכן מהרשת.

5. בנוגע לסעיף א'-2 לבקשתך - תנאי הסף הנדרשים לתפקיד – כפי שפורסמו במכרז לתפקיד :

- רקע וניסיון בתחומי אח"מ 5 שנים לפחות (חקירות, מודיעין, תביעות) – חובה.
- ניסיון בעבודת מטה, גיבוש נהלים והנחית יחידות שטח – יתרון.
- ניסיון בתחום ההדרכה וכתובת מערכי הדרכה - יתרון.
- יחסי אנוש טובים.
- יכולת ביטוי גבוהה בכתב ובע"פ.
- ידע מקצועי ותפעול מערכות האח"מ במשטרה.
- בעל סיווג בטחוני מתאים.
- יכולת עבודה בשעות לא שגרתיות.
- יוזמה ויכולת לעבוד באופן עצמאי.
- בעל גישה שירותית.

6. בנוגע לסעיף א'-3 לבקשתך - ככל הנוגע לתהליך ההכשרה לתפקיד, יוזכר כאמור כי מדובר בתחום חדש. הכשרת הקצין היא כקצין חקירות וכקצין מודיעין. הניסיון הרלוונטי שצבר טרם כניסתו לתפקיד - הוא בעיקר בעבודה במשך מספר שנים כקצין בחולית אח"מ במדור מאוימים במטא"ר, כאחראי בתחום איומים ברשת. בנוסף, עובר הקצין הכשרות רלוונטיות בתחום הסייבר והרשת. הקצין מסתייע בחוליית חו"ד במדור חקירות באח"מ וכן מונחה מקצועית על ידי סגן יועמ"ש המשטרה.

7. בנוגע לסעיף ב' לבקשתך - כמות הפניות שנעשו אל קצין השיימינג, כמפורט להלן:
- בשנת 2017 - התקבלו 118 פניות של שוטרים.
 - בשנת 2018 - התקבלו 129 פניות של שוטרים.
 - בשנת 2019 (עד סוף חודש אפריל) - התקבלו 94 פניות.
- [יצוין כי ביחס לשנה שעברה, קיימת השנה עליה משמעותית במספר הפניות].
8. בנוגע לפניות שוטרים אל הקצין- ר' תחום האלימות כנגד שוטרים משמש כתובת ראשונית לכל שוטר.
- כל שוטר או מתנדב שסבור כי הוא נפגע מפרסום ברשת על רקע עבודתו יכול להגיש תלונה בעניין ו/או לפנות באופן ישיר לרפרנט המחוזי שמונה לטיפול בתחום ו/או לר' התחום ברמה הארצית.
- יודגש כי המדובר בפרסום נגד שוטר או שוטרים מסוימים – ולא בפרסומים כלליים נגד הארגון.
- ר' תחום האלימות כנגד שוטרים משוחח עם כל פונה, מקבל ממנו צילום / קישור לפרסום הפוגעני ולאחר בחינה ראשונית מסביר לשוטר מהן האפשרויות העומדות בפניו, כגון: הגשת תלונה / הסרת תוכן / תביעה באופן פרטי.
- כמו כן מסביר לשוטר את התהליך.
- במידת הצורך מערב הקצין באופן ישיר גורמי פיקוד / טיפול רלוונטיים ומעדכן אותם בדבר הפניה.
9. בנוגע לסעיף ג' לבקשתך - ככל הנוגע לנוהל, כפי שצוין בסעיף 3 למענה זה- נוהל הטיפול בפרסום פוגעני נגד שוטרים ברשת, הנו נוהל משולב מס' 90.028.223.
- כאמור הנוהל מכיל סעיפים הקשורים לטיפול המודיעיני בעבירות איומים והסתה ולפיכך אנו דוחים בקשתך לקבלת הנוהל, כפי האמור בסעיף 14 (א) (9) לחוק, הקובע כי הוראות חוק זה לא יחולו על גופים ועל מידע שנוצר, שנאסף או שמוחזק בידי מערכי המודיעין והחקירות של משטרת ישראל.
10. בנוגע לסיוע שניתן לשוטר והפעולות שנעשות- כל פרסום יבחן לגופו:

א. הטיפול הפלילי:

- 1) **במידה וקיימת עבירה פלילית בפרסום** – תפתח חקירה פלילית בכפוף לנהלי החקירות והנחיות פרקליטות המדינה.

כתובתנו למשלוח מכתבים: משטרת ישראל, המטה הארצי, שייח ג'ארח 1 ירושלים 9720045.

דוגמאות לעבירות שכיחות בפרסום פוגעני:

- העלבת עובד ציבור, איומים, הסתה, הטרדה מינית, פגיעה בפרטיות.
 - פתיחה בחקירת עבירת הסתה, או העלבה של ק' משטרה מדרגת סני"צ ומעלה, מחייבת אישור פרקליטות לפני החקירה.
 - עבירת לשון הרע אינה נחקרת על ידי המשטרה אלא במקרים חריגים במיוחד לאחר קבלת אישור הפרקליטות.
- (2) **כאשר הפרסום מכיל מסר מאיים ו/או הסתה** וכתוצאה מהפרסום מתגבש חשש לפגיעה בשוטר – מתקיימת הערכת מצב בהתאם לנוהל הערכת מצב מאוימים במשטרה.

ב. הסרת תוכן מהרשת:

במידה ויש צורך בהסרת התוכן מהרשת – מועברת בקשה מפורטת ליחידת הסייבר בפרקליטות המדינה.

הבקשה כוללת את תלונת השוטר וכן הסבר מפורט בדבר מהות הפגיעה בשוטר – כתוצאה מהפרסום.

הבקשה נבחנת על ידם ומתקבלת חו"ד האם הפרסום "בר הסרה" או "אינו בר הסרה".

במידה והפרסום הוא בר הסרה – מעבירה הפרקליטות פניה רשמית לחברת האפליקציה / לאתר הספציפי בקשה להסרת תוכן.

יש לציין כי לא קיים חוק המחייב את החברות להיענות לבקשה. מדובר בהליך וולונטרי בלבד.

במקביל, כל שוטר יכול לפנות בעצמו ולדווח לחברת האפליקציה על "פרסום פוגעני" נגדו או נגד אחר. במידת הצורך, מקבל השוטר הנפגע הדרכה כיצד לפנות בעצמו לאתר.

ג. דוברות וניו מדיה:

יחידות הניו מדיה המטפלות בניהול אתרי המשטרה בשפות השונות ברשת, חשופות לפרסומים נגד שוטרים ומדווחות באופן מידי על כל אירוע רלוונטי של פרסום נגד שוטרים – לשם בחינת אפשרויות הטיפול.

במקרים מסוימים, על פי הצורך, מחליטה הדוברות להגיב לפרסומים, להעביר התייחסות ו/או ליזום פרסום בנושא שעל הפרק.

ד. טיפול אמ"ש:

במידה וגורמי הפיקוד סבורים שיש מקום לערב גורמי אמ"ש בטיפול בשוטר – מועבר דיווח מפורט לשם בחינת הטיפול בשוטר – על פי הצורך הרלוונטי לכל אירוע.
לדוגמא: טיפול בשוטר מאוים או בשוטר הנמצא במצוקה / משבר על רקע פרסום ברשת.

ה. הסיוע המשפטי:

- 1) כיום לא קיים סיוע לשוטרים בהגשת תביעת לשון הרע / תביעת דיבה כנגד מפרסמים.
- 2) נעשתה עבודה בתחום זה מתוך רצון לגבש סיוע מתאים – אולם עדיין לא התקבלה כל החלטה בנושא.
- 3) בפועל, קיים "נוהל פרקליטות המדינה להגשת תביעות דיבה בשמם של שוטרים ו/או עובדים סוציאליים" – אולם מדובר בנוהל המציב תנאי סף מחמירים (המגדירים מקרים חמורים במיוחד כמקרים מתאימים) שעד היום לא הוגשה על פיו כל תביעה בשם שוטר.
- 4) לכל שוטר עומדת הזכות לפנות בעצמו להתייעץ עם עורך דין פרטי ולבדוק האם קיימת עילה לתביעה כנגד המפרסם ומהי כדאיות הגשת תביעה זו.
- 5) הקצין אינו מעורב בהליך התביעה האזרחי הפרטי של השוטר.
על פי נהלי אמ"ש, במידה והשוטר מבקש להעדר מעבודתו לצורך ניהול ההליך האזרחי בבית משפט, הוא מגיש בקשה להיעדרות מאושרת.
הבקשה נדונה על ידי ועדה באמ"ש - שקצין השיימינג הוא חבר בה.
במסגרת הועדה נבדקת ההצדקה לבקשת השוטר.
הועדה יכולה לאשר עד חמישה ימי היעדרות לשוטר.

11. להלן פירוט הנתונים לגבי בקשות הסרת תוכן מהרשת שהועברו לפרקליטות:

• בקשות להסרת פוסטים פוגעניים:

שנה	סך בקשות להסרת תוכן שהועברו מהמשטרה	מספר הבקשות שלגביהן התקבלה חו"ד שהן "בר הסרה"	מספר הבקשות שטופלו והתוכן הוסר בעקבות פניית הפרקליטות	מספר הבקשות שטופלו והתוכן הוסר באופן חלקי	מספר בקשות שהגישה הפרקליטות ונדחו על ידי החברות
2017	11	2	2		7
2018	30	12	10	2	
2019	20	4	4		

• בקשות להסרת תגובות פוגעניות:

שנה	סך בקשות להסרת תוכן שהועברו מהמשטרה	מספר הבקשות שטופלו והתוכן הוסר בעקבות פניית הפרקליטות	מספר בקשות שהגישה הפרקליטות ונדחו על ידי החברות
2018	41	24	17
2019	20	8	12

הערה: מדובר בנתונים שנאספו עד לסוף חודש אפריל 2019.

12. בנוגע לסעיף ד' לבקשתך - פירוט התקציב המוקצה לעבודתו של קצין השיימינג:

לא קיים תקציב מוקצה לעבודה בתחום זה.

המשטרה הקצתה שני תקנים לטיפול בתחום:

א. ר' תחום אלימות ברשת במדור מאוימים.

ב. תקן במשרד המשפטים.

כל שאר בעלי התפקידים המטפלים – עושים זאת כאמור בנוסף על תפקידם הרשמי המוגדר.

שירות בניטור פרסומי הסתה ואיומים – מתקבל באמצעות יחידות הניו מדיה במסגרת עבודתן השוטפת.
לא מוקצה תקציב לשם ביצוע ניטור ברשת.

13. מובא לידיעתך כי הנך רשאית לערור כנגד החלטה זו בפני ביהמ"ש המחוזי בירושלים, בשבתו כביהמ"ש לעניינים מנהליים, תוך 45 יום ממועד קבלת הודעה זו.

בב"ח,
רפ"ק יניב ארקוס, עו"ד
קצין מדור תלונות ציבור ארצי
ע/ הממונה על חופש המידע